

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯ
„ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА И ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА”
КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

2014 ГОДИНА

Комисията „Професионална етика и превенция на корупцията” (КПЕПК) е постоянно действащ помощен орган към Висшия съдебен съвет (ВСС).

Комисията осъществява своята дейност въз основа на Конституцията, Закона за съдебната власт (ЗСВ) и ПОДВССНА, както и съобразно приетите от нея Вътрешните правила за работа на комисията. Нейните правомощия са уредени детайлно в чл.21 от ПОДВССНА.

През 2014 година Комисията преимуществено е работила в посока изпълнение на дейностите заложи в нейната годишна програма, приета с решение по протокол № 3/20.01.2014 год.

През отчетния период комисията е функционира в първоначалния си състав формиран след конституирането на ВСС на 3 октомври 2012 год., като се е състояла от десет членове и е била подпомагана от двама правни експерти и четирима технически сътрудници от администрация на ВСС.

КПЕПК е провела 47 заседания през изтеклата година.

Комисията продължи спазването на възприетия от нея подход да публикува на Интернет страницата на ВСС протоколите от своите заседания. На същото място са публикувани и Вътрешните правила за работа на Комисията.

В изпълнение на своята годишна програма, КПЕПК ежесечно публикува в раздел „Превенция на корупцията” на Интернет страницата на ВСС справки за броя на разгледаните и решени преписки, както и информация за проведените изслушвания и случаите на самосезиране.

На същото място са публикувани следните документи: План – график по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система за 2014 година, приета с решение по протокол № 9/27.02.2014 г. на ВСС и допълнен с решение по протокол № 37/31.07.2014 г. на ВСС, Анализ и отчет за

първите шест месеца на План – графика по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система, приет с решение по протокол № 37/31.07.2014 г., Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт, приети с решение по протокол № 26/19.06.2014 г. на ВСС, Примерния образец на въпроси, отговорите на които следва да се съдържат в становищата, подготвяни от местните етични комисии при очертаване на нравствените качества на кандидатите, приети с протокол № 09/28.02.2011 г. на КПЕПК и изменени и допълнени с протокол № 32/28.07.2014 г. на КПЕПК и Отчет за дейността на КПЕПК през 2013 г.

I. Приоритетни цели на Комисията през отчетния период

В изпълнение на годишния си план дейността на комисията през 2014 г. беше насочена в няколко основни направления:

1. Разглеждането и решаването на жалби и сигнали от граждани и юридически лица, получени по пощата, по електронен път или пуснати в антикорупционните кутии, поставени в отделните звена на съдебната власт.

2. Изготвяне на становища относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт.

3. Самосезиране за всички случаи на съобщения в средствата за масово осведомяване, тогава когато се касае за прояви и действия на магистрати, нарушаващи етичните правила.

4. Утвърждаване в ежедневието на магистратите, членовете на ВСС и инспекторите от Инспектората към ВСС на Правилата за етично поведение, прогласени в Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

5. Нарастване на приноса на инициативността на КПЕПК в различни форми на взаимодействие с държавни органи и неправителствени организации със задачи в борбата и превенцията на корупцията.

6. Изготвяне на План – график по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегия за превенция и борба с корупцията в съдебната система за 2014 г. и реализирането на мерките и дейностите, заложи в него.

7. Актуализиране на Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт и на Примерния образец на въпроси отговорите, на които следва да се съдържат

в становищата, подготвяни от местните етични комисии при очертаване на нравствените качества на кандидатите.

8. Предприемане на мерки за осъществяване на по – тясна координация с Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет. За постигането на тази цел, изготвеният проект на Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт е внесен за обсъждане и предложения по него на заседания на Гражданския съвет.

9. Изготвяне на анализ и отчет за първите шест месеца на 2014 г. на План –графика по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и борба с корупцията в съдебната система.

10. Ежемесечно публикуване на справки на Интернет страницата на ВСС за дейността на Комисията.

II. Основна дейност на КПЕПК през 2014 г.

Основна дейност на КПЕПК през 2014 г. е разглеждането и решаването на жалби и сигнали от граждани и юридически лица, получени по пощата, по електронен път, чрез Унифицираната система за приемане и обработване на жалби, намираща се на Интернет сайта на ВСС или пуснати в антикорупционните кутии, поставени в отделните звена на съдебната власт.

С оглед на големия брой, постъпващи жалби и сигнали и водени от желанието за постигане на по-голяма оперативност при тяхното разглеждане, председателят на КПЕПК продължи да се запознава с всички материали и да извършва преценка относно наличието на предпоставките по чл. 112 и чл. 124, ал. 1 от АПК, както и преценка на относимостта им към правомощията на КПЕПК, съгласно нормите на чл. 39а, ал. 1, т.т. 2, 3 и 4 от ЗСВ. След извършване на горната преценка председателят или в негово отсъствие заместник - председателят разпределят относимите към правомощията на Комисията преписки на членовете на КПЕПК, които да ги проучат и докладват в заседание на комисията.

За да се избегнат каквито и да е съмнения за обективността на тази преценка във Вътрешните правилата за организацията и дейността на КПЕПК изрично е разписано, че всеки член на ВСС може да поиска дадена преписка да бъде разгледана от Комисията независимо от преценката на председателя или заместник-председателя.

В тази връзка КПЕПК ежемесечно изготвяше два вида справки, които се публикуват на Интернет страницата на ВСС – едните за преписките разгледани в заседание на Комисията и вторите за преписките, разгледани от председателя на Комисията, съгласно т.17 от Вътрешните правила за организацията и дейността на КПЕПК.

КПЕПК, отчитайки положителния резултат на въведения от предходния състав на ВСС диференциран подход при разглеждане на жалбите, продължи неговото спазване чрез подкреждане на сигналите по групи - общи сигнали, сигнали и жалби, съдържащи конкретни данни за корупционни прояви или корупционни практики, сигнали, съдържащи данни за нарушения на етичните правила от съдии, прокурори и следователи, сигнали, съдържащи данни за противоречива съдебна практика и последни - сигнали, съдържащи оплаквания по образуването, движението и спазването на сроковете по преписки и дела.

Основната част отново са подадени **общи сигнали – 426 броя**, съдържащи оплаквания и недоволство от постановени актове на съдии и прокурори и молби за преразглеждане и решаване на конкретни казуси. Тези преписки се решават чрез насочване на сигнализаторите да търсят защита на правата си по реда на инстанционния контрол, тъй като ВСС не е компетентен да се произнася по правилността и законосъобразността на актовете на магистратите.

След тях се подкрепят **сигналите, съдържащи данни за нарушения на етичните правила на магистрати – 50 броя**. Действията, които се предприемат по тези сигнали са в няколко направления, като за разглеждания период са използвани всички способи за приключване срочно и качествено на образуваните преписки. Голяма част от тях се изпратиха за проверка на комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт или за проверка от административните ръководители. В някои от случаите членове на Комисията извършваха лично проверки, а в други изслушваха страните, преди да вземат окончателно решение. По част от тези сигнали членовете на Комисията внесоха във ВСС предложения за образуване на дисциплинарни производства.

През 2014 г. са постъпи само **3 броя сигнали, съдържащи оплаквания по образуването, движението и спазването на сроковете по преписки и дела**. Тези сигнали се изпращаха на Инспектората към ВСС или на съответния административен ръководител за проверка като се следеше спазването на срока, в който следва да се извършват разпоредените проверки. Това доведе до бързина при изпращане на отговори до сигнализаторите.

За разлика от предходната година, когато не са регистрирани **сигнали, съдържащи конкретни данни за корупция**, през 2014 г. са получени **2 броя** сигнали.

Прави впечатление, че през 2014 г. не е получен нито един **сигнал, съдържащ данни за противоречива практика**.

За периода **01 януари - 31 декември 2014 г.** в заседание на Комисия “Професионална етика и превенция на корупцията” са разгледани общо **481 бр.** жалби, молби и сигнали.

За разлика от 2013 година, когато в заседания на Комисията са разгледани **682** броя сигнала, през отчетния период значително е намалял техният брой, което е довело до увеличаване броя на преписките разгледани от председателя и експертите на КПЕПК – **1025** броя.

Чрез антикорупционните кутии, поставени в отделните звена на съдебната власт са получени само **14 сигнала**.

Отчитайки малкият брой на постъпилите по този начин сигнали, КПЕПК през следващата година следва да популяризира наличието на антикорупционни кутии в органите на съдебната власт, както и тяхното предназначение.

Основният инструмент на Комисията за противодействие на корупцията в съдебната система са **превантивните действия**. Те са свързани с ограничаване на факторите, които я създават, както и с формиране на ясна и безкомпромисна позиция за нулева толерантност. Тъй като Комисията не разполага с механизми и възможности за разкриване и наказване на корупцията в сферата на съдебната власт, тя насочи своето внимание и усилия главно в областта на превенцията.

С оглед на изложеното Комисията оценява необходимостта от популяризиране и на въведената Унифицирана система за приемане и обработване на жалби и сигнали за корупция в съдебната система, тъй като през 2014 г. са постъпили чрез нея само **16 броя жалби**.

От всички **481** броя сигнала по **79** от тях е отговорено на жалбоподателя, че поставените от него въпроси са извън правомощията на КПЕПК, а по **93 бр.** е отговорено на сигнализаторите, след извършена проверка.

Тук е мястото да се отбележи, че през **2013** година от разгледани в заседания **682** броя сигнала, само по **86** от тях са извършени проверки, докато през **2014 г.** техният брой е **93** от общо **481** броя сигнали.

За проверка до органите на съдебната власт с отговор до Комисията са изпратени **68 бр.** преписки, а до Комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт – **78 бр.** Прави впечатление нарастването на броя на извършените проверки от местните етични комисии, които доказаха правото си на съществуване като необходими и полезни структури. С активната си дейност комисиите започват да се утвърждават като основни гаранتي и двигатели по прилагането на етичните стандарти в живота и практиката на българските съдии, прокурори и следователи.

От изпратените по компетентност на други органи **50 бр.** преписки – **11** са до Инспектората към Висшия съдебен съвет, **47** до други органи на съдебната власт /Главен прокурор, ИВКП, съдилища, прокуратури и

постоянни комисии към ВСС/ и 2 бр. до Инспектората към министъра на правосъдието.

КПЕПК на основание чл. 124 от АПК е приела за сведение и е приложила към дело **103** бр. сигнали. Следва да се има предвид, че това са повторни сигнали, по които Комисията вече се е произнасяла и е отговаряла на техните податели.

С оглед изменението на Вътрешните правила голяма част от преписките, образувани по жалби и сигнали от граждани не се разглеждат от целия състав на комисията, а само от нейния председател или заместник председател, при отсъствие на първия, заедно с експертите на комисията.

В тази връзка следва са отбележи, че за отчетния период **1025** бр. преписки не са внесени за разглеждане в заседания на Комисията, докато през 2013 г. те са **971** броя. От тях по **338** бр. са уведомени жалбоподателите, че поставените от тях въпроси са извън правомощията на КПЕПК и ВСС. **392** бр. преписки са оставени без разглеждане и са приложени към дело, тъй като са били подадени повторно по въпроси, по които има решение и не са се основавали на нови факти и обстоятелства. Изпратените за проверка до административните ръководители на органите на съдебната власт жалби са **51** бр., а отговорите до сигнализатори след извършена проверка от компетентни органи са **35** бр.

Прави впечатление, че през **2014** година и при тези преписки се наблюдава увеличаване на броя на сигналите, изпратени за проверка – **51**, за разлика от **2013** г. – **6** бр.

Преписките препратени по компетентност на основание чл. 112 от АПК, в т.ч. до Главния прокурор, ИВСС, ИВКП и Инспектората към министъра на правосъдието са **209** бр.

Общият брой на разгледаните преписки за периода януари – декември 2014 г. от КПЕПК и на основание т.16 и т.17 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Комисията е **1506** сигнала.

В изпълнение на правомощията си по чл.39а, ал. 1, т.1 от ЗСВ, КПЕПК осъществява активно взаимодействие с етичните комисии по места, както и с компетентните органи и институции, които оказват на комисията съдействие и й предоставят необходимата информация.

Комисията извършва комплексна проверка за нравствените качества на кандидатите, участващи в конкурси за повишаване в длъжност и преместване на съдии, прокурори и следователи, въз основа на данни от Инспектората на ВСС, прокуратурата, както и други компетентни органи, организации и публични регистри. Също така КПЕПК проверява за наличие на относими материали в медии за съответния кандидат.

Съгласно Правилата за избор на административни ръководители на органи на съдебната власт по чл.167, ал.1, т.2-4 от ЗСВ, приети с решение на ВСС по Протокол № 10 от 14.03.2013 г. и допълнени с решение на ВСС по Протокол № 11 от 12.03.2014 г., магистрати и юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на общественополезна дейност, висши училища и научни организации, могат в срок не по-късно от 7 дни преди събеседването, да представят на Висшия съдебен съвет становища за кандидата, включващи и въпроси, които могат да му бъдат поставяни. Въпроси, както и становища за нравствените и професионални качества на кандидатите, в срок не по-късно от 7 дни преди събеседването, могат да представят и техни колеги, органи и институции, в които са работили. Магистратите от органа на съдебната власт, за чието ръководство се кандидатства, по своя инициатива могат, в срок не по-късно от 7 дни преди събеседването, да поканят за изслушване кандидатите, след което да изразят становището си пред Висшия съдебен съвет.

Поставените и получени въпроси и становища до ВСС се обобщават от Комисията по правни въпроси на ВСС, която уведомява кандидатите за тях. Комисията по правни въпроси изпраща становищата, отнасящи се до нравствените качества на кандидатите на КПЕПК, а тези, отнасящи се до професионалните им качества – на Комисията по предложенията и атестирането.

Комисията по правни въпроси на ВСС осигурява възможност на кандидата да отговори и да представи доказателства преди изслушването, ако това се налага за изясняване на факти и обстоятелства. В някои случаи КПЕПК също провежда събеседване с кандидатите за административни ръководители.

По инициатива на КПЕПК, при изготвянето на становищата относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурси за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, започна да изисква информация от Комисия по предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и взаимодействие с Инспектората към ВСС за постъпили във ВСС сигнали и извършени проверки по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

Нов момент при изготвяне на становищата е извършваната от КПЕПК проверка за наличие на несъответствия в подадените декларации за имотното състояние на кандидатите, чрез справка в Интернет страницата на Сметна палата на Република България.

КПЕПК извършва проверки в деловодната система на Висшия съдебен съвет за наличие на сигнали/жалби срещу съответния кандидат, както и справка за наличие на дисциплинарни производства.

След анализ на събраните данни, КПЕПК изготвя мотивирано становище за притежаваните нравствени качества на съответния кандидат, което съдържа заключение за наличието или липсата на данни, поставящи под съмнение високите нравствени качества и публичната репутация на кандидата.

В тази връзка следва да се отбележи, че през 2014 г. КПЕПК е изготвила 529 броя становища относно притежаваните нравствени качества на кандидатите, участващи в различни конкурси за заемане на длъжност в органите на съдебната власт. Прави впечатление, че броят на изготвените становища от Комисията през отчетния период също се е увеличил, тъй като през 2013 г. те са 354 броя.

Във всички тези случаи Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на Висшия съдебен съвет извършва преценка за притежаваните нравствени качества от кандидатите и изготвя становище, което се взема предвид от Висшия съдебен съвет при съответното назначение.

Когато изборът е за административен ръководител, становището на Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” се предоставя и на кандидатите най-малко три дни преди събеседването, което Висшият съдебен съвет провежда с тях.

III. Предприети инициативи за превенция и противодействие на корупцията в съдебната власт:

1. Анализ и отчет за първите шест месеца на План – графика по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система, приет с решение по протокол № 37/31.07.2014 г.

В изпълнение на т. 4 от своята Годишна програма, КПЕПК с решение по протокол № 21/02.06.2014 г. изиска от всички постоянни комисии към Висшия съдебен съвет да предоставят информация за първите шест месеца на 2014 г. относно изпълнението на мерките, заложили в План –графика по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система за 2014 г., приет с решение по протокол № 9/27.02.2014 г., т.67 на ВСС. Информацията е обобщена от експертите на Комисията и внесена за разглеждане и обсъждане на заседание на КПЕПК. За постигане на по-голяма прецизност анализът е изготвен под формата на таблица, в която срещу всяка заложила мярка е отчетен и постигнатият резултат от съответната комисия на ВСС.

По предложение на КПЕПК, Висшият съдебен съвет с решение по протокол № 37/31.07.2014 г. приема Анализ и отчет за първите шест месеца на 2014 г. на План – графика по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията, съдържащ подробна информация за постигнатите резултати от постоянните комисии на ВСС за превенция и противодействие на корупцията в съдебната власт като част от процеса на съдебна реформа.

Анализът и отчет за първите шест месеца на 2014 г. на План – графика по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията е публикуван на Интернет страницата на ВСС в раздел „Превенция на корупцията”.

В тази връзка следва да се отбележи, че предстои да бъде изготвена Оценка за изпълнението на Стратегията за превенция и противодействие на корупцията.

В процес на приемане е и План – график за изпълнението на мерките, заложи в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията за 2015 г.

Реализирането на мерките, заложи в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията, утвърждаването в ежедневието на магистратите, членовете на ВСС и инспекторите от Инспектората към ВСС на Правилата за етично поведение, прогласени в новия Етичен кодекс, срочно и качествено решаване и произнасяне по жалбите и сигналите на гражданите и юридическите лица при нулева толерантност към нарушителите са само част от постоянната дейност на КПЕПК и Висшия съдебен съвет.

Изпълнението на антикорупционната стратегия не е еднократен акт. ВСС се стреми да осигури да създаде ефективно действащи контролни механизми за установяване и санкциониране на злоупотреба с правомощия и други форми на корупционно поведение от страна на магистрати.

Успешната борба с корупцията трябва да се води чрез предприемане на енергични антикорупционни мерки, които да се съчетават с мерки за повишена прозрачност в действията на съдебната власт. Усилията в тези посоки са гарант за възвръщане и повишаване общественото доверие и оценка за ефективността на работата на съдебните органи.

2. Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС с решение по протокол № 26/19.06.2014 г. приема Правила за

формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Следва да се отбележи, че проектът на Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт е изготвен въз основа на получените над 40 предложения от комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт.

Водени от желанието за по-голяма публичност и прозрачност на своята дейност, КПЕПК предостави проекта на Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет за обсъждане и предложения по него.

В тази връзка е постъпило становище от Сдружение „Център на НПО в Разград”, съдържащо конкретни предложения по проекта на Правилата.

КПЕПК с решение по протокол № 20/26.05.2014 г. одобри идеята на Сдружение „Център на НПО в Разград” за подобряване структурата на документа и създаде раздели и глави със съответни наименования. На същото заседание е приет окончателният проект на Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Отчитайки важната роля на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт КПЕПК се стреми да създаде ефективни и работещи правила, които да улеснят дейността им. За целта в новите Правила ясно е посочен начинът, по които се формират комисии по професионална етика към съответния орган на съдебната власт, техните правомощия, както и организацията на работата и дейността им. В тях се съдържа и информация за организацията и дейността по водене и поддържане на регистъра за извършените проверки от местните етични комисии.

КПЕПК възприе предложенията на местните етични комисии при наличие на поведение от страна на магистрат, за който има основания за извършване на проверка, същата да бъде извършвана от комисия по професионална етика, сформирана в горестоящия съдебен орган.

Тази промяна се наложи, за да бъде избегнато противопоставяне между магистрати от съответната прокуратура или съд, което на практика създава предпоставки за влошаване на микроклимата и отношенията между магистратите.

По този начин се гарантира, в по-голяма степен тяхната безпристрастност и непредубеденост, а това би способствало и за запазване на добрите взаимоотношения в колектива.

Нов момент при извършването на проверките е изслушването на автора на сигнала и магистрата, срещу когото се води проверката.

Също така КПЕПК обмисля да бъде разработен механизъм за периодична отчетност и обмен на информация между нея и комисиите по професионална етика по места.

Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт са публикувани на Интернет страницата на ВСС в раздел „Превенция на корупцията” и в раздел „Вътрешни актове на ВСС”.

С приемането на Правилата бяха отменени Правилата за организация и дейността на Комисиите по професионална етика, приети с решение на Висшия съдебен съвет по протокол № 4/03.02.2011 г., изменени с решение на ВСС по протокол № 15/27.04.2011 г., както и вътрешните правила, приети на основание т.20 от същите.

Приемането на единни правила се налага, с цел да бъде уеднаквена практиката на местните етични комисии при изготвяне на становища и при извършване на проверки.

КПЕПК и комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт осъществяват пряк и непосредствен контрол по прилагането и спазването на Кодекса за етично поведение на българските магистратите, който се приема като основен инструмент за утвърждаване на почтеност и морал в съдебната система.

Едновременно с актуализирането на правилата на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт, Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” на ВСС с решение по протокол № 17/28.04.2014 г. отправя молба към местните етични комисии за предоставяне на предложения и идеи по него.

В отговор на молбата на КПЕПК са получени над 20 предложения, които са обсъдени на заседание на Комисията, проведено на 23.06.2014 г. В тази връзка следва да се отбележи, че Комисията приема предложенията на Окръжен съд – гр.Търговище, Върховна административна прокуратура, Апелативен съд – гр.Бургас и Окръжна прокуратура – гр.Добрич.

КПЕПК с решение по протокол № 32/28.06.2014 г. приема измененията и допълненията на Примерния образец на въпроси отговорите, на които следва да се съдържат в становищата, подготвяни от местните етични комисии при очертаване на нравствените качества на кандидатите. Примерният образец е публикуван на Интернет страницата на ВСС в раздел „Превенция на корупцията”.

3. Приоритетна дейност на КПЕПК през отчетния период е незабавното образуване и разглеждане по реда на **самосезирането за всички случаи на съобщения в средствата за масова информация при**

прояви и действия на магистрати, нарушаващи етичните правила или случаи на корупция.

КПЕПК своевременно реагира и проявява адекватно отношение към всички станали обществено известни случаи, отнасящи се до съмнения за неетично поведение на магистрати като по – този начин установява механизъм за реакция по етичните казуси.

3.1. Във връзка с установената си практика Комисията с решение по протокол № 04/24.01.2014 г. се самосезира по повод на публикация във в. „24 часа“ от 19.01.2014 г., озаглавена: „Любо Къдравия: Апелативен прокурор обеща да ми оправи делата“. На същото заседание е взето решение да бъде изслушан прокурор Бранислав Славов при Апелативна прокуратура – гр.София.

В резултат на проведеното изслушване, КПЕПК взима решение да се изискат материалите от досъдебното производство, водено в Софийска градска прокуратура срещу прокурор Бранислав Славов.

След обсъждане на събраните по преписката материали, КПЕПК с решение по протокол № 44/24.11.2014 г. изисква от СГП доказателствата по наказателно производство № 4-1262/2012 г. по описа на СГП относно проведените на 19.07.2012 г. и 07.12.2012 г. срещи между прокурор Бранислав Славов от АП – гр.София и лицето Любомир Илиев, които не представляват класифицирана информация.

Преписката не е приключена.

3.2. КПЕПК с решение по протокол № 12/17.03.2014 г. се самосезира във връзка с публикация в електронния сайт „Правен свят“ от 14.03.2014 г., озаглавена „Върховният съдия Петър Стоянов тайно яде октопод с Марио Николов“ и е изисквала от Върховния административен съд копие от адм. дело № 3614/2013 г. по описа на ВАС. На същото заседание е взето решение да бъде изслушан съдия Петър Стоянов от Военен съд - гр. София, който към този момент е командирован във Върховния административен съд.

Образуваната преписка с рег. № 94-00-238/2014 г. на ВСС е прекратена с решение по протокол № 13/24.03.2014 г. на КПЕПК, тъй като с решение по протокол № 13/20.03.2014 г. от заседание на ВСС е образувано дисциплинарно производство за налагане на дисциплинарно наказание на съдия Петър Костадинов Стоянов от Военен съд - гр. София, след внесено предложение от седмина членове на ВСС.

3.3. КПЕПК с решение по протокол № 36/06.10.2014 г. се самосезира във връзка с публикация в електронно издание „Бесове“ от 12.09.2014 г. със заглавие „Съдия от Бургас хейтва като Гробаря: Във Варна е пълно с

боклуци, кажи му, че е от Варна и не го обиждай”, заведена с вх. № 94-00-806/03.10.2014 г. На същото заседание е взето решение да се изиска информация от Върховна касационна прокуратура за предприетите действия по случая, както и информация от административния ръководител – председател на Окръжен съд – гр.Бургас, дали Комисия по професионална етика към Окръжен съд – гр.Бургас е извършвала проверка по случая.

Преписката не е приключена.

3.4. КПЕПК с решение по протокол № 36/06.10.2014 г. се самосезира във връзка с публикация в електронно издание „Фактор” от 23.09.2014 г. със заглавие „Скандално! 16 години Темида отказва правосъдие за грабеж и зверско изнасилване на две деца”, заведена с вх. № 94-00-807/03.10.2014 г. На същото заседание е взето решение да се изиска от Комисия по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи на ВСС, актът на Инспектората към ВСС с резултатите от извършена проверка по образуването и движението на НОХД № 98/2008 г. по описа на Военен съд – София.

Преписката не е приключена.

3.5 КПЕПК с решение по протокол № 44/01.12.2014 г. се самосезира във връзка с публикации в медиите относно декларация на Висшия адвокатски съвет по повод на постановен акт на Окръжен съд – гр.Русе, с който е осъден адвокат, заради пледоария. На същото заседание е взето решение да се изиска копие на производството по повод присъдата на адв. Венцислав Точков.

Преписката не е приключена.

3.6. КПЕПК с решение по протокол № 45/08.12.2014 г. се самосезира по повод интервю на френския посланик Ксавие Лапер дьо Кабан в предаването „Тази сутрин” по БТВ на 05.12.2014 г. и изслуша съдия Румяна Ченалова от Софийски градски съд.

В резултат на проведеното изслушване са взети следните решения: възложено е на експертите от дирекция „Информационни технологии и съдебна статистика” към ВСС да извършат проверка на случайното разпределение на т.дело № 6907/2014 г. по описа на Софийски градски съд; изискано е от Инспектората към Висшия съдебен съвет, в срок до 15.12.2014 г., да предостави Акта с резултатите от извършена проверка на организацията по образуването и движението на търговско дело № 6907/2014 г. по описа на СГС, VI-8 състав, във връзка със сигнал от дружествата „Белведере дистрибуция” ЕООД и „Домейн Менада” ЕООД, получен в ИВСС на 26 ноември 2014 г. и сигнал от френския посланик Ксавие Лапер дьо Кабан, касаещ същият случай, постъпил в ИВСС на

04.12.2014 г. и присъединен към сигнала на двете дружества; изискана е информация от Главния прокурор на Република България за предприетите действия по случая и резултатите от тях; изискана е информация от Министерство на правосъдието за резултата от проверката по сигнала на френския посланик Ксавие Лапер дьо Кабан от 02.12.2014 г. и за процедурата, по която се утвърждава списъка на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици в производство по несъстоятелност по Търговския закон.

По предложение от петима членове на Висшия съдебен съвет е образувано дисциплинарно производство срещу съдия Румяна Методиева Ченалова от Софийски градски съд.

4. През отчетния период КПЕПК продължи установената си практика да изслушва магистратите, за които има изнесени данни в медиите, че със своите действия или поведение са нарушили принципите, регламентирани в Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

4.1. КПЕПК на свое заседание, проведено на 06.01.2014 г., изслуша съдия Веселина Тенева от Върховния административен съд и кандидат за Главен инспектор на Инспектората към Висш съдебен съвет във връзка с изнесените данни за четири имотни сделки в сайта „Биволъ“ от 27.12.2013г.

В резултат на проведеното изслушване, КПЕПК с решение по протокол № 1/06.01.2014 г. изразява становище, че изнесените данни в електронното издание „Биволъ“ касаят лични имуществени отношения. Съдия Тенева ежегодно е подавала изискуемите декларации пред Сметната палата, поради което комисията счита, че не са налице данни за нарушения на Кодекса за етично поведение на българските магистрати от страна на съдия Веселина Тенева.

Във връзка с поредните медийни възражения и предвид големият обществен интерес по повод кандидатурата за Главен инспектор на ИВСС на съдия Веселина Тенева от Върховния административен съд, КПЕПК с решение по протокол № 7/17.02.2014 г. кани съдия Тенева за допълнително изслушване с оглед на максимално и обективно изясняване на всички обстоятелства.

На свое заседание, проведено на 05.03.2014 г., КПЕПК обсъжда предоставената информацията от съдия Тенева на 24.02.2014 г. и разглежда преписка № 94-00-015/2014 г. по сигнал от група неправителствени организации, засягащ въпроси на професионалната етика и нравствените качества на съдия Тенева, поставени в публикации в електронните сайтове „Съдебни репортажи“, „Биволъ“ и „Кросс“, по повод издигането на кандидатурата ѝ за главен съдебен инспектор в процедурата

за избор, открита от Народното събрание на РБ и впоследствие прекратена. Към посочената преписка е присъединена и преписка № 94-00-064/2014 г., образувана по сигнал от публикация в електронното издание „Капитал“ от 19.01.2014 г.

Засегнатите въпроси са следните:

1. Съмнения за непотизъм, по повод участието на съдия Тенева в съдебен състав, разгледал дело, по което страна е бил съпругът ѝ и негови роднини.

2. Въпроси, свързани с декларациите, подадени от съдия Тенева, пред Сметната палата на РБ по Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности.

3. Твърдения в публичното пространство за наличието на „потресаващи факти и данни, необявявани до момента“, свързани със съдия Тенева.

На свое заседание на 24.02.2014 г. Комисията призова и изслуша съдия Тенева по въпросите, повдигнати в двата сигнала. Събра относими документи и установи следните факти и обстоятелства.

През 1998 г. по описа на ВАС, II отделение, е образувано адм. д. № 5463/1998 г. по касационна жалба на „ЧАД ЗОГРАФСКИ“ АД срещу решение на СГС, с което е отхвърлена жалбата му срещу заповед от 5.02.1996 г. на главния архитект на София. Делото се разглежда от тричленен състав Марина Михайлова, Георги Ангелов и Захаринка Тодорова. Предмет на заповедта е одобряване на частичен застроителен и регулационен план на няколко квартала в София, намиращи се в пространството около хотел „Зографски“. Като заинтересувани лица по делото са конституирани и призовани всички собственици на имоти, засегнати от атакувания план, между които и Надежда Димитрова, майка на съпруга на съдия Тенева, Георги Георгиев. В хода на делото Надежда Димитрова починала, поради което производството по делото било спряно на 7.03.2000 г. на основание чл. 182 б. Б от ГПК. На 16.03.2000 г. , след представяне на удостоверение за наследници и конституирането им като заинтересовани лица на мястото на починалата, производството било възобновено и продължило с участието и на съпруга на съдия Тенева. Междувременно на 14.03.2000 г. жалбоподателят „ЧАД ЗОГРАФСКИ“ АД подал частна жалба срещу определението от 7.03.2000 г. за спиране на производството по делото. С резолюция от 20.03.2000 г. тази частна жалба е оставена без разглеждане поради липса на правен интерес, тъй като на 16.03.2000 г. производството по делото е възобновено. Срещу резолюцията жалбоподателят подава нова частна жалба, по която е образувано адм.д. № 2653/2000 г. на петчленен състав на ВАС, в който участва и съдия Веселина Тенева като член на състава. С определение от 3.05.2000 г.

петчленният състав оставя в сила резолюцията на зам.председателя на ВАС от 20.03.2000 г., приемайки, че тя е правилна.

На 5.05.2000 г., с решение № 2875 по адм.д. № 5463/1998 г. на II отделение на ВАС, жалбата на „ЧАД ЗОГРАФСКИ“ АД срещу решенията на СГС по адм.д. № 1044/ 1996 г. е отхвърлена.

Описаните факти и обстоятелства се установяват от съответните съдебни актове, приложени към преписката на Комисията.

Като съдия във ВАС Веселина Тенева е сред задължените лица по Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности. От регистрите на Сметната палата се установява, че през проверения период - от 2006 г. до 2013 г. е спазвала задължението си да подава ежегодни декларации. В графата за банкови влогове е декларирала ежегодните суми на нарастване над 5000лв. по влоговете, както и произхода на средствата, съобразно изискването за попълване на годишните декларации. Така за 2006 г. е декларирала нарастване с 19 000 евро и 6420 лв., при облагаем годишен доход от 46 375 лв. /без този на съпруга/. За 2007 г. сумата на нарастването е 16 200 евро, при облагаем годишен доход 53 713 лв. За 2008 г. нарастването на влоговете е с 8 448 лв., при облагаем доход 59 971 лв. Същите данни за 2009 г. са съответно 9 000 лв. и 59 493 лв.; за 2010 г. - 42 947 лв. и 61 847лв. През всички години произходът на средства за нарастване на влоговете е доход от работна заплата. С декларацията, отнасяща се до 2011 г., тя е декларирала банкови влогове в размер на 106 306 лв. и 9 030 евро, при годишен облагаем доход 65 374 лв. Обяснението на съдия Тенева, което се потвърждава от проверените документи, е , че в декларацията за 2011 г. тя е декларирала не нарастването на влога със съответната сума, а общият размер на всички банкови влогове, притежавани от нея към 31.12.2011 г. Тя пристъпила към този начин на деклариране в отклонение с изискванията за попълване на декларацията, тъй като през тази година извършила няколко операции, свързани с окрупняването на влоговете ѝ, чрез събирането им в общи депозитни сметки.

За следващата, 2012 г., в декларацията ѝ отново е записана сумата на нарастването на влога, 46 744 лв., при годишен облагаем доход 62 644 лв. Облагаемият доход за 2013 г. е 65 524 лв.

В декларацията, подадена пред Народното събрание по повод кандидатурата ѝ за главен съдебен инспектор, е посочена сумата 187 527 лв. като спестявания по всички банкови влогове, в лева и евро /в левова равностойност/, към датата 27.12.2013 г.

Описаните факти и обстоятелства се установяват при прегледа на декларациите на съдия Тенева пред Сметната палата, представените от нея служебни бележки по чл.45, ал.1 и 2 от ЗДДФЛ, справката от декларацията, представена пред Сметната палата, счетоводна експертна справка за приходи и разходи за периода от 1997 г. до края на 2013 г.,

представена по преписката и обясненията, дадени в заседанието на Комисията.

На базата на установените при проверката факти и обстоятелства, Комисията направи следните изводи:

1. Адм.д. № 2653/ 2000 г. на петчленен състав на ВАС е образувано по процедурен спор , възникнал в хода на адм.д. № 5463/ 1998 г. , в което като заитнересовано лице е взел участие и съпругът на съдия Тенева. То няма пряко въздействие върху решаването на спора, нещо повече - то разглежда частна жалба, свързана със спирането на производството по делото, когато производството е вече възобновено. Нито един от участниците в процеса не е изразил възражения срещу възобновяването, което е станало след изпълнение на законовите изисквания за това. Независимо от безспорните констатации по този въпрос, Комисията намира, че участието на съдия Тенева в петчленния състав би могло да се обсъжда като евентуално нарушение на правилата на професионалната етика. Въпросът за липсата на последици от това нарушение върху изхода на адм.д. № 5463/ 1998 г. на ВАС, II отд., може да се обсъжда с оглед тежестта на нарушението, но не и с оглед наличието или липсата на нарушение. Но като има предвид, че действието , което би могло да се квалифицира като нарушение, е извършено преди повече от 13 години, Комисията счита, че:

1. Давностните срокове за търсене на отговорност са погасили възможността за това.

2. Към 2000г. не е действал Кодексът за етично поведение на българските магистрати, същият е приет с решение на ВСС по протокол № 21/20.05.2009г.

3. Комисията не намира данни за нарушение на правилата на професионалната етика от страна на съдия Тенева по повод попълването на годишните декларации пред Сметната палата и данните, свързани с нейните банкови влогове и годишни доходи. Обстоятелството, че за 2011 г. тя е декларирала сума на банкови влогове с произход работна заплата , надхвърляща получената от нея сума като годишен доход, е обяснено с натрупването на вложените суми през предходни години и, макар и да не е прецизно съобразено с изискването за попълване в декларацията само на сумата на нарастването на влога, не може да се третира като нарушение на професионалната етика. Комисията не открива никакви факти и обстоятелства, пораждащи съмнения, както по отношение истинността на декларираните данни, така и по отношение произхода на спестените средства.

4. В сигнала, станал повод за настоящата проверка, се настоява за разглеждане на твърдението за „потресаващи факти и данни, необявявани до момента". КПЕПК разгледа и фактите, свързани със замяната на урегулиран поземлен имот, съсобствен между съпруга ѝ, неговите брат и

сестра и общинско търговско дружество, с апартамент и гараж, които стават лична собственост на съпруга ѝ, а не попадат в семейна имуществена общност между двамата съпрузи. Тази сделка, според твърдения в публикациите, е неизгодна за общинското търговско дружество. Нито Комисията, нито ВСС са органи, които могат да преценяват доколко този факт е налице.

На базата на гореизложените доводи и след проведено гласуване - седем гласа - „за” и един - въздържал се, КПЕПК с решение по протокол № 10/05.03.2014 г. изразява становище, че не намира основание за търсене на дисциплинарна отговорност от съдия Веселина Тенева за нарушения на Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

4.2. КПЕПК на свое заседание, проведено на 13.01.2014 г., изслуша Ася Петрова - заместник на Главния прокурор на Република България във връзка със самосезирането на Комисията с протокол № 45/09.12.2013 г. по повод на нейно интервю във в. „Труд” от 02.12.2013 г. „Предложи ме не Цветанов, а Цацаров!”.

С решение по протокол № 2/13.01.2014 г. на КПЕПК са поканени да бъдат изслушани Камен Ситнилски, член на Висшия съдебен съвет, Диан Николаев Долапчиев, административен ръководител - окръжен прокурор в Окръжна прокуратура - Шумен и Ганка Василева, деловодител в Окръжна прокуратура – Шумен. Също така са изискани копия от наблюдателното производство във Върховна касационна прокуратура и материалите от въззивното НОХД по делото „Килърите” от Апелативен съд - Варна, отнасящи се до цитираните от прокурор Ася Петрова веществени доказателства.

В резултат на проведените изслушвания с решение по протокол № 4/27.01.2014 г. на КПЕПК е изискана от административния ръководител - председател на Софийския районен съд информация за НЧХД, водени пред СРС със страни Георги Вълев, адв. Пламен Луков и Камен Ситнилски.

4.3. КПЕПК е изслушала лицето Маргаритка Николова Шербанова - участник в конкурс за първоначално назначаване на длъжността „съдия” в Апелативен съд - София, наказателна колегия и „прокурор” в Апелативна прокуратура по повод на постъпило от нея възражение с вх. № 96-04-004/07.04.2014 г. срещу решение на Комисията, че не притежава в пълнота необходимите нравствени качества, за да бъде назначена на длъжността „съдия” в Апелативен съд - София, наказателна колегия или „прокурор” в Апелативна прокуратура.

След разглеждане и преценка на допълнително представените документи, КПЕПК с решение по протокол № 15/07.04.2014 г. приема за основателно подаденото възражение и отменя решението си.

4.4. КПЕПК на заседание, проведено на 02.06.2014 г., изслуша прокурор Стоил Тойчев от Софийска градска прокуратура във връзка с подаден сигнал от Веселин Пенгезов – административен ръководител – председател на Апелативен съд - гр.София, временно отстранен от длъжност. В сигнала г-н Пенгезов отправя обвинения към прокурор Тойчев по повод на дадено от него интервю във вестник „24 часа” от дата

След проведеното изслушване и разисквания по предоставената информация, членовете на Комисията с решение по протокол № 21/02.06.2014 г. единодушно изразиха становище, че липсват данни за извършени нарушения на принципите, регламентирани в Кодекса за етично поведение на българските магистрати от страна на прокурор Стоил Тойчев от Софийска градска прокуратура.

4.5. КПЕПК на заседание, проведено на 16.06.2014 г. изслуша съдия Тони Гетов от Софийски градски съд във връзка с негова молба с вх. № 11-063-475/05.06.2014 г., депозирана на основание Раздел II, т.1.5, вр. т.1 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати, по повод твърдения, че е произнесъл присъдата по НОХД № С-155/2013 г. вследствие на оказан политически натиск върху член на семейството му.

На заседанието на комисията съдия Гетов представи документи, удостоверяващи, че съпругата му е командирована в дипломатическото представителство на Република България в Германия - гр.Берлин, на основание чл.65, ал.1 от Закона за дипломатическата служба, за времето от 01.09.2011 г. до 31.08.2014 г. След тази дата тя се връща на работа в МВнР на Р България.

В резултат на проведеното изслушването и представените документи КПЕПК не установява данни за оказан натиск върху съдия Тони Гетов от страна на ръководството на СГС, от страни по делото или от политическа сила чрез член на неговото семейство.

4.6. КПЕПК с решение по протокол № 29/07.07.2014 г. изслуша Мирослав Начев – административен ръководител – председател на Окръжен съд – гр.Кюстендил по негова молба във връзка със становище на сдружение с нестопанска цел "Спинок" гр. Кюстендил и не намира основание за промяна на приетото становището относно притежаваните от него нравствени качества, по повод кандидатурата му за административен ръководител – председател на Окръжен съд – гр.Кюстендил.

4.7. На заседанието на КПЕПК на 27.10.2014 г., съвместно с министъра на правосъдието, главния прокурор на Република България, представляващия на ВСС и други членове на ВСС е проведена дискусия по проекта на актуализирана Стратегия за продължаване на реформата в съдебната система.

4.8. КПЕПК на заседание, проведено на 15.09.2014 г. изслуша съдия Таня Иванова Райковска - заместник председател на Върховния касационен съд и ръководител на търговската колегия на ВКС и съдия Павлина Стефанова Панова - заместник на председателя на Върховния касационен съд и ръководител на наказателната колегия на ВКС, във връзка с участието им в процедура за избор на председател на ВКС.

След проведените изслушвания и като взе предвид становищата на комисията по професионална етика при Върховния касационен съд, данните от кадровото дело на кандидатите, информацията, получена от възможните публични източници и материалите за кандидатите в медиите, КПЕПК с решение по протокол № 34/15.09.2014 г., на основание чл. 39а, ал. 1, т. 1 от ЗСВ приема становища относно притежаваните нравствени качества от г-жа Таня Иванова Райковска и г-жа Павлина Стефанова Панова.

4.9. На заседанието на КПЕПК на 10.11.2014 г. е изслушан съдия Стефан Гроздев, и.ф.административен ръководител – председател на Апелативен съд – София, във връзка с публикации в медиите и участието му в конкурс за заемане на длъжност „административен ръководител на Апелативен съд – София”.

4.10. КПЕПК с решение по протокол № 42/10.11.2014 г. възлага на тричленна комисия да извърши проверка на място във връзка с твърдение от група магистрати от съдебен район Търговище за нарушаване на принципите, регламентирани в Кодекса за етично поведение на българските магистрати от страна на съдия Силвия Петрова – административен ръководител – председател на Окръжен съд – гр.Търговище /преписка № 94-00-872/2014 г./

4.11. КПЕПК на свое заседание на 01.12.2014 г., проведе среща с членове на Комисията по професионална етика към Софийски градски съд, по тяхно искане и обсъдиха проблемите при изготвянето на становищата за нравствените качества на магистрати, участващи в конкурси.

5. В раздел „Пресцентър” на Интернет страницата на ВСС са публикувани 12 (дванадесет) прессъобщения свързани с дейността КПЕПК. В четири от прессъобщенията за образувани или завършени дисциплинарни производства е описана предварителната работа на КПЕПК по казусите, с които са свързани. В отчета на представляващия ВСС за първото и второто тримесечие на 2014 г., представен на брифинг пред журналисти, е отделено голямо място на дейността на КПЕПК.

През отчетния период чрез дирекция „Публична комуникация и протокол” към ВСС са реализирани девет интервюта на председателя на КПЕПК г-н Ясен Тодоров - в сутрешния блок на БНТ, БТВ, БНР, две в коментарното предаване „Лице в лице” на БТВ и във в. „Стандарт”. Проведен е и разговор на г-н Тодоров с журналист от в. „Сега” по въпроси, свързани с работата на КПЕПК, точни цитати, от които са публикувани в статия, озаглавена „Кафето с магистрати винаги горчи”.

През второто полугодие на 2014 г., са излъчени шест интервюта с председателя на КПЕПК - на 20 август са направени три интервюта за БНТ, БНР и Радио „Фокус” във връзка с представяне на системата за машинно гласуване, която се използва в процедурите за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт и промяната в правилата за избор на административни ръководители, председател на ВКС, ВАС и главен прокурор. Повод е организираното, по инициатива на г-н Ясен Тодоров, представяне на системата за гласуване пред медии, представители на Гражданския съвет към ВСС и посланици на държави от Европейския съюз у нас.

На 23.09.2014 г. г-н Ясен Тодоров е гост в предаването на адв. Мария Колева „Директно по правни въпроси” - ТВ СКАТ, по темата „Избор на председател на ВКС, избор на властта или на демократичността?”. На 12.10.2014 г. председателят на КПЕПК гостува в предаването, "ДИКОФФ" на Нова телевизия, а анонсираната тема е „Зависима ли е независимата съдебна система. Морални казуси с шефа на етичната комисия Ясен Тодоров”. На 29.10.2014 г. г-н Ясен Тодоров гостува в предаването „Лице в лице” по Би Ти Ви по повод декларация на ВСС срещу Радан Кънев или „мафиотско течение” в правосъдието.

Анализът на медийния интерес в периода януари - декември 2014 г. към дейността на КПЕПК сочи, че най-интересни за журналистите са били етични казуси, свързани с публично известни представители на съдебната власт - Веселина Тенева, Камен Ситнилски, Петър Стоянов, Веселин Пенгезов, Тони Гетов, кандидатите участвали в процедурата за избор на председател на ВКС, Румяна Ченалова и съмненията за нарушаване на принципа за случайно разпределение на дела в Софийски градски съд.

IV. Координация и взаимодействие на Комисията с държавни органи.

1. Г-н Ясен Тодоров – председател на КПЕПК, г-н Димитър Узунов – член на ВСС и на КПЕПК и г-жа Соня Найденова – представляващ ВСС взеха участие в заседанието на Комисията по правни въпроси към 43-то Народно събрание на Република България при обсъждането на законопроекта за държавния бюджет за 2015 г., проведено на 04.12.2014 г.

Основният принцип при изготвяне бюджета на съдебната власт за 2015 г. е независимост и разумна достатъчност за средствата за нормално функциониране на съдебната система, изпълнение на функциите и дейността на съдебната власт. Проектът за бюджет на съдебната власт отразява стремежа за повишаване на ефективността на цялостната работа на съдебната система на равнище, отговарящо на членството на Република България в Европейския съюз.

Членовете на Висшия съдебен съвет се отнасят с изключително голяма отговорност и проявяват разбиране, че в период на тежка финансова криза не е коректно да се изтъкват единствено проблемите на съдебната власт, като по-важни от тези на другите институции, поради което при съгласуване на Закона за държавния бюджет на Република България за 2015 г. Висшият съдебен съвет е изразил становище, че към предложението на Министерския съвет следва да се добавят поне разходи в размер на 33.4 млн. лева.

2. Г-жа Соня Найденова – представляващ ВСС, г-н Ясен Тодоров – председател на КПЕПК, г-жа Незабравка Стоева – член на ВСС и КПЕПК и г-жа Милка Итова – член на ВСС взеха участие в заседанието на Комисията за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика към 43-то Народно събрание на Република България при обсъждане на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система.

Поставените стратегически цели, които се отнасят до Комисията за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика са ограничаване на възможностите за неправомерно политическо влияние върху съдебната власт. Една от целите е начина на избиране на Висшия съдебен съвет и неговото структуриране да става така, че да се осигури в Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет мнозинство на съдии, пряко избрани от своите колеги. Целта е когато се взимат решения, свързани с тяхната кариера да става в органа, който има мнозинство от съдии. В Стратегията са предложени конкретни мерки, свързани с превенция на конфликта на интереси и корупцията. Също така е заложено създаване на специално административно звено към Висшия съдебен съвет, което по

закон да бъде задължено да се занимава с проверка на фактори, които биха могли да повдигнат съмнения за корупция на определен магистрат.

Към момента се подават декларации за конфликт на интереси от всички висши държавни служители и магистрати, но няма орган, който да прави изчерпателна проверка дали декларациите коректно отразяват декларираните обстоятелства и дали декларираните имоти съответстват на възможностите на определения човек да ги придобие или има индикации за корупционно поведение. От добрите практики в държави с по-здрав институционален ред става ясно, че именно такива проверки на публичните служители, в частност съдии, прокурори и следователи са сериозна гаранция за превенция на корупцията. Предлага се това звено да бъде именно към Висшия съдебен съвет, така че да няма намеса в работата му извън съдебната власт. В Стратегията се предвижда конкретно разширяване на обстоятелствата, които задължително да бъдат декларирани. Предвижда се да подлежи на деклариране от съдиите и принадлежността им към сдружения и неформални групи, които не обявяват своя членски състав. В този смисъл да се създаде единен електронен регистър на отводите, който да позволи на страните да се ползват от информацията за тези сдружения. Стратегията си поставя за цел да направи опит да ограничи възможностите за политическо влияние върху съдебната власт, начина на избиране на Висшия съдебен съвет и неговото структуриране.

По време на заседанието представителите на съдебните органи изразяват принципната си подкрепа за Стратегията и посочват основните си възражения по нея. Стратегията в този си вид не дава отговор на основни въпроси, основни проблеми, начините за решаване, стъпките и времевите рамки. Има конституционни ограничения в момента и ако се предприемат стъпки в тази посока, наистина ще са необходими промени в Конституцията.

3. Във връзка с писмо от заместник министър – председателя по координация на европейските политики и институционалните въпроси относно Интегрирана стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност, с решение по протокол № 61/17.12.2014 г. на ВСС в състава на междуведомствена работната група, която следва да изработи структурата, начина на изработване на мерки, тяхното внедряване, отчитане и измерване на резултата, са включени следните членове на ВСС: Ясен Тодоров, Соня Найденова – представляващ ВСС, Милка Итова и Румен Боев – резервен член.

V. През 2015 г. КПЕПК ще следва да завиши инициативността си в следните други направления:

- повишаване на обществената оценка за ефективността на работата на магистратите и възвръщане доверието в съдебната система;
- повишаване на обществената информираност по въпросите и проблемите на корупцията в съдебната система и начините за нейното ограничаване.
- създаване на условия за активно участие на гражданите в предотвратяването и разкриването на корупционни практики в съдебната власт;
- засилване на антикорупционното сътрудничество между държавните институции, неправителствените организации и средствата за масово осведомяване;
- по – активно да събира и анализира информация за наличие на корупционни явления в органите на съдебната власт и да я предоставя на ВСС;

Независимостта на съдебната система се гради върху общественото доверие. Възприемането за справедливост на тази система укрепва доверието в нея и засилва активността на гражданите за борба с корупцията.

Осезаемите резултати, постигнати в превенцията и предотвратяването на корупционните практики, са мерило за успех, както за КПЕПК, така и за утвърждаването на гражданското общество, за въвеждането на европейските стандарти на прозрачност и граждански контрол. Обществото има право да изисква почтено и прозрачно правораздаване. Превенцията на корупцията е в създаването на нов тип култура на нетърпимост към нея, а това е невъзможно без съвместните усилия на държавните институции и структурите на гражданското общество.

Утвърждаването на правилата, прогласени в Кодекса за етично поведение на българските магистрати цели създаване на условия за обективност, безпристрастност и висок професионализъм в дейността на магистратите. Също така трябва да съществуват ясни граници на допустимо и недопустимо поведение, механизми, които ще създадат неблагоприятна за развитие на корупцията среда и обществена осведоменост за последиците от корупцията и причините за нейното съществуване.

Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” към ВСС проявява решимост и воля да защити и гарантира правата на гражданите. Демонстрира траен ангажимент за продължаване на процеса на превенция на корупцията и за постигане на реални подобрения в тази област.

С оглед на гореизложеното КПЕПК отчита, че основният инструмент за противодействие на корупцията са превантивните действия. В тази връзка Комисията следва да предприеме действия, свързани с ограничаване на факторите, които я създават, както и с формиране на ясна и безкомпромисна позиция на всеки гражданин за борба срещу нея, особено с масовите ѝ ежедневни прояви. За постигането на тази цел трябва да се утвърди ролята на организациите на гражданското общество и да се повиши превантивната функция на гражданския контрол, както и да се регламентира тяхното участие в процеса на изработване и оценка на антикорупционни политики.

Тук следва да се отбележи, че до голяма степен постигането на желаното зависи от волята на всеки гражданин и проявената от него нулева толерантност към всякакви форми на корупцията в съдебната система.

Годишният отчет на Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията” за 2014 г. е приет с решение по протокол № 10 от 16.03.2015 г.